

Я. О. Дзюблик, О. В. Кукало, Г. Б. Капітан, Ю. О. Слесаренко
МІКРОБІОЛОГІЧНИЙ СКРИНІНГ ЗБУДНИКІВ НЕГОСПІТАЛЬНОЇ ПНЕВМОНІЇ У
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ

ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонологіїм. Ф. Г. Яновського НАМН України»
ДУ «Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України»

Мета роботи — виявлення основних етіологічних агентів негоспітальної пневмонії (НП) у декретованих контингентів хворих — військовослужбовців строкової служби.

Об'єкт та методи дослідження

Використаний біологічний матеріал (мокротиння або мазки із носової порожнини) 125 хворих на НП. Лабораторну діагностику вірусної інфекції проводили шляхом експрес-діагностики методом імунохроматографічного аналізу (швидкі ІХА-тести) на віруси грипу А і В, аденовірус, респіраторно-синцитіальний вірус та полімеразної ланцюгової реакції в реальному часі з використанням мультиплексних вірусно-бактеріальних тест-систем на 19 вірусних та 7 бактеріальних респіраторних патогенів. Бактеріологічне дослідження матеріалу проводили шляхом засіву на відповідні щільні поживні середовища за умови його відповідності критеріям інформативності.

Результати

В етіологічно значущому титрі виділили 42 штами бактеріальних етіопатогенів у 60 % хворих на НП, у 10,5 % з яких була мікст-інфекція. Основним проблемним збудником НП у хворих виступав *S. pneumoniae* — у 42,9 % випадків, *H. Influenzae* — у

23,8 %, *M. catarrhalis* — у 9,5 %, *S. aureus* — у 11,9 %, *K. pneumoniae* — у 7,1 % та *E. coli* — у 4,8 %. Респіраторні віруси були ідентифіковані у 80,8 % хворих на НП. Найбільшу етіологічну значущість серед виявлених 101 штаму респіраторних вірусів мали: аденовірус — у 32,7 % випадках, вірус парагрипу — у 20,8 %, вірус грипу А та риновірус — у 16,8 % та 14,9 % випадках відповідно. Значно рідше виявляли метапневмовірус — у 2,9 % випадках, респіраторно-синцитіальний вірус — у 1,9 %, бокавірус та коронавірус — у 4,9 % випадків кожний. У 17,6 % обстежених хворих одночас ідентифікували 2 та більше вірусних патогена, серед яких комбінація 2 вірусів мала місце у 88 % випадках. Комбінація декількох вірусних патогенів у хворих на НП спостерігалася, як правило, в епідемічний період, що може свідчити як про одночасну циркуляцію декількох респіраторних збудників в обстеженій популяції хворих, так і про стан імунологічної реактивності окремих хворих.

Висновок

Отримані результати свідчать про значну роль респіраторних вірусів та вірусно-бактеріальних асоціацій в етіології НП та можуть бути використані в подальшому для оптимізації лікування та профілактики НП у декретованих контингентів хворих.